

система змістовних утворень, яка зумовлює її викривлене ставлення до певної сторони соціальної дійсності. Оцінюючи особистість людини, яка скоїла злочин, потрібно виявити домінуючі спонукання та узагальнені способи її життєдіяльності, які утворюють загальну схему її поведінки та стратегію життєдіяльності. Якщо прослідкувати генезис злочинної поведінки від її витоків до настання наслідків, можна констатувати, що вона є низкою багатогранної взаємодії між особистістю і середовищем.

Список використаних джерел:

1. Криминальная психология: Науч.-практ. изд. К.: Юринком Интер, 1999. 165 с.
2. Курс кримінології. Загальна частина / За заг. ред. О. М. Джужи. К., 2001. 480 с.
3. Пирожков В. Ф. Криминальная психология. М.: Ось-89, 2001. 704 с.

АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ТА СКЛАДНОСТІ ПОДОЛАННЯ «КОРУПЦІЇ» В УКРАЇНІ

Попович Станіслав Вікторович,

курсант 4-го курсу

Прикарпатського факультету

(м. Івано-Франківськ)

Національної академії внутрішніх справ

Корупція є однією з найактуальніших соціальних проблем сучасності. Високий рівень корумпованості України визнано її політичним керівництвом, законодавчим органом, вітчизняними та зарубіжними аналітиками, відповідними міжнародними інституціями. Це явище негативно впливає на різні сторони суспільного життя: економіку, політику, управління, соціальну і правову сфери, громадську свідомість, міжнародні відносини. Корумповані відносини все більше витісняють правові, етичні відносини між людьми, із аномалії поступово перетворюються у норму поведінки. В останні роки в Україні у сфері протидії корупції зроблено досить багато – прийнято спеціальний антикорупційний закон та низку інших законодавчих актів антикорупційного спрямування, схвалено Концепцію боротьби з корупцією, розроблено спеціальну антикорупційну програму, на політичному рівні проголошено курс на посилення протидії цьому злу, запроваджено систематичне проведення на найвищому рівні організаційних

заходів за участю керівників правоохоронних та інших державних органів, присвячених питанням протидії корупції тощо [1].

У резолюції «Практичні заходи боротьби з корупцією», поширеній на VIII Конгресі ООН із запобігання злочинності (Гавана, 1990), корупцію визначено як «порушення етичного (морального), дисциплінарного, адміністративного, кримінального характеру, що виявляється у протизаконному використанні свого службового становища суб'єктом корупційної діяльності» [2].

Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією від 4 листопада 1999 року тлумачить корупцію як «прямі чи опосередковані вимагання, пропонування, дачу або одержання хабара чи будь-якої іншої неправомірної вигоди або можливості її отримання, що порушують належне виконання будь-якого обов'язку особою, яка отримує хабара, неправомірну вигоду чи можливість мати таку вигоду, або поведінку такої особи» [3].

Проте ці поняття є досить абстрактними, та на папері вони частково відрізняються від того, що людина інколи може зустріти в житті. Адже з розвитком суспільства, економічної сфери корупційні діяння набувають нових форм та неочікуваних масштабів.

Корупція як явище не є надбанням сучасності. Ще з часів появи перших держав корупція є породженням соціуму і відносин у ньому. Корупція як соціальне явище притаманне усім країнам, незалежно від політичного устрою та рівня економічного розвитку. Очевидно, корупція є проблемою не тільки українською, а й світовою.

Складність подолання корупції полягає в тому, що її наслідки зумовлені такими факторами мотивації особи як бажання багатства і влади. Видно, що корупційне середовище володіє високою здатністю до самоорганізації та стійкого самозбереження. Небезпека цього явища полягає в тому, що це явище викликає у суспільства «звикання», та формується ставлення не як до аномалії, а як до «норми життя», до чогось звичного та буденного.

Тема корупції є однією з найгостріших проблем сучасного суспільства. Разом з тим це соціальне явище має свою давню історію і, як свідчить досвід, жодній із держав досі не вдалося її побороти. Хоча окремим державам за допомогою силових антикорупційних методів на певний період вдавалося істотно зменшити масштаби корупції, але з часом з'являлися нові схеми, методи та форми її прояву. Більше того, формування цілих корупційних мереж відбувається в самій системі державної влади, а це фактично виводить корупцію на вищий рівень організації, побудови досконаліших внутрішніх зв'язків і пристосування до зовнішніх факторів, що можуть втрутитися в її організацію [4, С. 3-8].

Складність проблеми боротьби з корупцією полягає в реальній можливості корумпованих структур та конкретних осіб, які мають владу і повноваження, перешкоджати намаганням проникнути до сфери їхньої кримінальної діяльності, а

також у нездатності правоохоронних органів і політичних сил суспільства до безкомпромісної боротьби з корупцією. Відсутні соціальні, політичні традиції публічного викриття корупціонерів, спеціальні криміналістичні прийоми викриття фактів корупції, що є серйозною перешкодою для ефективної боротьби із цим явищем [5, С. 30-32].

Підсумовуючи вище сказане, можна дійти таких висновків. Корупція – це явище, яке постійно розвивається, трансформується, пристосовуючись до умов розвитку законодавства, суспільства та держави, при цьому її сутність і негативний вплив на психологію державних службовців залишаються незмінними. Зміна видів та форм корупційних діянь інтегрується з урахуванням впливу задіяних наявних антикорупційних заходів, спрямованих на протидію цим явищам та їх обмеження, а також розвитком суспільства та соціальних процесів у ньому. Було б доречно, доповнити антикорупційне законодавство низкою нових форм антикорупційної поведінки та необхідність повного дослідження факторів існування корупції та передбачення нових механізмів та діянь, що можуть привести до погіршення ситуації. Необхідність боротьби з даною проблемою зумовлюється ще й тим, що корупція – це не тільки соціальне явище, а й психологічне та моральне. Якщо її не долати, то вона стає повсякденним способом мислення, який буде зумовлювати наш спосіб життя і наші дії. Тому доречно звернути увагу на вирішення таких завдань: 1) зменшення кількості функцій державного управління, що передбачають видачу дозволів, ліцензій, довідок тощо; 2) чітке законодавче визначення процедур прийняття управлінських рішень; 3) забезпечення прозорості прийняття рішень за допомогою конкурсів, тендерів тощо; 4) зменшення впливу бюрократизму на складові процеси управління та діяльності установ; 5) підвищення рівня соціального забезпечення населення; 6) підвищення кримінальної відповідальності за корупційну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Дудка А.В. Корупція як одна з найактуальніших соціальних проблем України.
2. Попередження злочинності та кримінальне правосуддя у контексті розвитку: реалізації та перспективи міжнародного співробітництва. Резолюція VIII Конгресу ООН із запобігання злочинності «Практичні заходи боротьби з корупцією» від 07.09.1990. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_785.
3. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією від 4.11.1999. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_102.
4. Андрійко О. Ф. Правові засоби протидії корупції. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2007. № 4, С. 3-8.

5. Гурьєва І. В., Гусак Н. О. Корупція в Україні як одна з найактуальніших соціальних проблем сучасності: аналітичний огляд. *Південноукр. правн. часоп.* 2007. № 2. С. 30-32.

ПОНЯТТЯ СПІВУЧАСТІ У ЗЛОЧИНІ

Пицюк Анна Василівна,

курсант 2-го курсу

Прикарпатського факультету

(м. Івано-Франківськ)

Національної академії внутрішніх справ

Становлення України як демократичної і правової держави ставить перед органами державної влади ряд невідкладних і важливих завдань. Одним із таких завдань є удосконалення протидії злочинності. Особливу увагу слід звернути на забезпечення ефективної протидії злочинам, яким властивий підвищений ступінь суспільної небезпечності. До таких відносять злочини, що вчинюються у співучасті. Питання про поняття співучасті, не зважаючи на велику кількість літератури, до цього часу відноситься до числа спірних. Визначення співучасті, яке повно відображає характерні ознаки спільної злочинної діяльності, дозволяє правильно орієнтувати діяльність правоохоронних органів в їх боротьбі із злочинами, що здійснюються в співучасті, сприяє чіткому відмежуванню таких злочинів від індивідуальної злочинної діяльності і, тим самим, зменшенню законності в боротьбі із злочинністю.

Дослідження питань інституту співучасті, у тому числі й питань правової природи співучасті, присвятило свої праці чимало українських та зарубіжних науковців. Серед них можна виокремити: П.П. Андрушко, О.А. Арутюнов, М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, П.С. Берзін, В.М. Биков, В.І. Борисов, П.А. Воробей.

Мочкош Я. В. злочин, вчинений у співучасті, розглядає як такий, що несе підвищену суспільну небезпеку, і це, на його погляд, є однією з причин, через які інститут співучасті вважається у вітчизняному кримінальному праві одним із найскладніших [5, с. 113]. Вчена Жаровська Г. П. також вказує, що «незважаючи на майже двохсотлітню історію вивчення даного інституту в теорії кримінального права і нині спостерігається «розмаїття» думок щодо найактуальніших питань співучасті» [1, с. 12].